

OMÜ'den öncü proje

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Burak Akyüz tarafından yürütülen proje ile Türkiye'nin ilk yerli ve milli klonal kestane anaçları elde edilecek

'KLONAL Kestane Anaç Adaylarının Klasik ve Yeni Nesil Tekniklerle In Vitro Çoğaltımı' isimli bir proje yapan Dr. Öğr. Üyesi Burak Akyüz, proje ekibi Prof. Dr. Ümit Serdar, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Tütüncü ile birlikte köklenmesi zor olan kestane bitkisinin, yeni nesil teknikler kullanarak doku kültürü yöntemi ile köklendirilmesi ve böylece Türkiye'nin ilk yerli ve milli klonal kestane anaçlarının çoğaltılmasını hedefledi.

GENÇLEŞTİRME AŞILARI

Proje hakkında bilgi veren Akyüz, "Özellikle kestane olmak üzere sert kabuklu türlerinde çalışmalar yapıyoruz. Kestane özellikle tohumdan çoğaltılan bir meyve türüdür. Tohumun üzerine aşılama yapılıyor. Ancak bu durumda hem sattığımız tohumu toprağa gömmüş oluyoruz hem de genetik bir açılma oluyor. Tohumdan çıkan bitkiler bire bir aynı bitkileri vermemiş oluyor. Bu yüzden biz aynı klon olan anaçlara ihtiyaç duyuyoruz. Proje kapsamında klonal olarak kestaneye çoğaltmayı hedefledik. Bu çalışma ile ilk yerli ve milli anaçlarımızı elde etmeyi hedefledik. Proje kapsamında 3

dönem aşilar yapıldı. Gençleştirme uygulamasıyla aşilar yapıldı. Doğal haliyle köklenmeyen bir meyve türüdür. Bu amaçla biz bunlara daha genç dokulara aşilayarak nasıl köklendiririz, bunu hedefledik. Çimlenmiş tohumu aşilar yaptık. Buradan elde ettiğimiz sürgünleri laboratuvar ortamında doku kültürüne alarak çoğalma katsayılarını tespit etmeye çalıştık. Hangi aşamada daha iyi köklenme olacak bunu belirlemeye çalışıyoruz. Yerli ve milli ilk kestane klon anaçlarımızı elde etmeyi

hedefledik. Bu çalışmada 'Akyüz' ve 'Macit55' kestane çeşitlerini kullandık. Akyüz çeşidinde şu an çok başarılıyız. Biyoreaktör dediğimiz yeni nesil sistemlerde test ettik ve oradan köklenmiş bitkilerimizi elde ettik. Buradan elde ettiğimiz bitkileri sera ortamında şaşırttık. Daha sonrasında buradaki bitkileri arazi şartlarında şaşırtarak ana bitki damızlığını kurmayı hedefliyoruz. Yerli ve milli anaçlarının sayısı arttırmayı hedefliyoruz" dedi.